

Kaip atpažinti ekonominį smurtą?

Siekdamas kontroliuoti savo auką, smurtautojas tikslingai kuria aukos ekonominę priklausomybę nuo jo, taip atimdamas galią aukai pasipriešinti, priimti savarankiškus sprendimus ar nutraukti ryšius su smurtaujančiu partneriu. Jis gali būti įvairių formų:

- partneriui neleidžiama dirbti
- iš partnerio atimamas uždarbis
- verčiama prašyti pinigų savo ir vaikų reikmėms
- neduodama pinigų būtiniausiems dalykams
- kontroliuojamas šeimos biudžetas ir vienvaldiškai priimami finansiniai sprendimai
- atsisakoma išlaikyti vaikus tiek gyvenant santuokoje, tiek skyrybų atveju

KUR KREIPTIS PAGALBOS?

Jei smurtas kelia grėsmę sveikatai ar gyvybei – skambinkite ar siųskite SMS žinute numeriu **112**.

www.specializuotospagalboscentras.lt

Specializuotos kompleksinės pagalbos centrai veikia visoje Lietuvoje ir teikia nemokamą, konfidencialią pagalbą.

Specializuotos kompleksinės pagalbos centre Jus išklausys, suteiks emocinę paramą, supažindins su galimybėmis gauti teisininko, psichologo pagalbą, suteiks informaciją apie kitų institucijų ir organizacijų teikiamas paslaugas bei pagal poreikį tarpininkaus jas gaunant.

www.prabilk.lt

Nemokama ir konfidenciali pagalba nukentėjusiems nuo seksualinio smurto
tel. +370 661 69 990,
el. p.: pagalba@prabilk.lt.

Suteikia emocinę paramą, su nukentėjusiu ar pavojuje esančiu asmeniu diskutuoja apie galimus sprendimus, supažindina su teisiniais procesais, galimybėmis gauti nemokamą psichologinę, teisinę, medicininę ar kitokią pagalbą.

ATPAŽINK SMURTĄ Kreipkis pagalbos

atpazinksmurta.lt

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos
ir darbo ministerija

Smurtas artimoje aplinkoje –

artimoje aplinkoje veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria fizinę, turtinę ir (ar) neturtinę žalą.

Artima aplinka –

aplinka, kurią sudaro asmenys, siejami arba praeityje sieti santuokiniais, partnerystės, svainystės, giminystės ar kitais artimais ryšiais, taip pat asmenys, kartu gyvenantys ir tvarkantys bendrą ūkį.

Prisiminkite:

- **Smurtas nėra norma ir negali būti pateisinamas**
- Smurtas – tai sąmoningas smurtavusio asmens pasirinkimas, **o ne Jūsų kaltė**
- Smurtas nėra šeimos reikalas, **o rimtas žmogaus teisių pažeidimas ir yra baudžiamas**
- Jūsų jausmai ir išgyvenimai yra tikri ir pagrįsti

Skirtingos smurto artimoje aplinkoje formos – **fizinis, seksualinis, psichologinis, ekonominis bei nepriežiūra**. Gali būti naudojamas vienos formos smurtas, tačiau dažniausiai pasitaiko keletas jų kombinacija.

Kaip atpažinti fizinį smurtą?

Tai lengviausiai atpažįstama smurto forma, nes dažniausiai palieka žymes ant žmogaus kūno. Fizinio smurto sukelta žala gali varijuoti nuo lengvo nubrozdinimo, mėlynių iki kaulų lūžių ar net gyvybei grėsmingų sužalojimų. Apie patirtą fizinę traumą galima spręsti ir iš pasikeitusio asmens elgesio ar emocijų.

Kaip atpažinti seksualinį smurtą?

Seksualinis smurtas šeimoje išryškėja tokiomis formomis kaip vertimas stebėti ar kartoti pornografinius veiksmus, nusirengti, santykiuoti prieš asmens valią, žiaurus lytinis santykiavimas ir panašiai.

Kaip atpažinti psichologinį smurtą?

Tai sudėtingiausia atpažinti smurto rūšis. Psichologinis smurtas įgyja įvairias formas:

- nuolatinė kritika
- riksmas ir bėgimai
- veiksmų laisvės varžymas
- jausmų ignoravimas
- įsitikinimų išjuokimas
- melas
- manipuliavimas asmeniu
- draudimas išeiti į viešumą
- trukdymas palaikyti santykius su giminaičiais ir draugais
- viešas žeminimas
- grasinimas nužudyti, sužaloti ar pagrobti vaikus
- palikimas pavojingose vietose

Visais atvejais psichologinis smurtas sukelia nemalonius jausmus, mažina savivertę ir verčia jaustis kaltu, nestabiliu, psichiškai sutrikusiu.